

veniens, Hierosolymis non ante mensem Decembris comperitur recessisse (id enim patens est ex verbis Domini inde recedentis, & per Samariam transeuntis, dicentisque: *Vos dicitis: Adhuc quatuor menses sunt, & messis venit*; quæ Paschali tempore, quo offerebatur spicarum manipulus adesse consueverat) certe cum Hierosolymam ad diem festum iterum redisset, plane perspicuum est, id minime contingere potuisse nec Pentecoste, nec etiam festo Tabernaculorum illius anni, quæ jam elapsa essent. Porro de festo Paschatis Joannem intellexisse, Irenæus (a) egregie testatur his verbis: *Post hæc, inquit, iterum secunda vice ascendit in diem festum Pasche in Hierusalem, quando pa-*

(a) Iren.
lib. 2. cap.
10.

ralyticum, qui juxta Natatoriam jacebat triginta octo annos curavit, jubens ut surgeret, & tolleretur grabatum suum. Hæc ille.

Curato ægroto, excitantur turbæ in Jesum a Phariseis, ea nimirum ex causa (dicit Evangelista b) quod sabbato, quo illum curasset, grabatum tollere jussisset, & patrem suum Deum dixisset: quamobrem de eo interficiendo cogitare cœperunt, quantumvis Jesus apud ipsos de rebus a se bene gestis insignem apologiam instituisset. Quod quidem odium nova ex causa iterum refricatur, magisque ac magis exasperatur: nimirum quod sabbato (c) secundo primo, Jesu transeunte per fata, esurientes ejus discipuli

II.

(b) Joan. 5.

(c) Mat.

12.

Marc. 2.

Luc. 6.

Concor.

11.

Imperii

Cæsarei

Tiberii

Tricennæ

buntiam

Potestatem

xxxii. inchoavit, posita: lia.

[2] Tiberius Imperii Cæsarei Tricennalia dedit, ad quæ referendum est marmor, quod Puteolis (Urbs est Campaniæ in ora littorali Terræ Labris) anno MDCCXIII. inventum est cum hac inscriptione, currenti anno, quo Tiberius Tricennalia Potestatem xxxii. inchoavit, posita: lia.

TR. CÆSARI DIVI.

AUGUSTI F. DIVI

JULI N. AUGUSTO.

PONTIF. MAXIMO. COS. IIII.

IMP. VIII. TRIB. POTESTAT. XXXII.

AUGUSTALES

RES PUBLICA

RESTITUIT

Circa eam inscriptionem sunt quindecim statuae quas Bulifonius in libro quem de illo marmore publicavit, existimat representare Asiæ Urbes, quæ anno Christi XVII. terræ motu corruerunt, quasque deinde Tiberius suo sumptu restituit, propter quod beneficium Asiæ ei colossum fecerunt, ac posuerunt in foro Romano prope Fanum Veneris, & singularum deinceps urbium statuas subjunxerunt, ut narrat Apollonius Grammaticus apud Phlegontem Trallianum in lib. de Mirabilibus. Hanc conjecturam certam existimo, licet enim Asiæ Urbes, jamdiu a Tiberio restitutæ essent, usus tamen ferebat, ut annis, decennialibus & id genus festis destinatis, præcedentium annorum victoriæ, magnifice in populum largitiones, aliaque id genus, rursus, Nummis & Inscriptionibus insculperentur, ut sæpius a nobis dictum.

Anno Urbis 783.

Olymp.

202. an. 2.

S.Æ.C. I.

An. C. 30.

ANNO PERIODI GRÆCO-ROMANÆ 5523.

© 11. A. 12. Indict. 3.

JESU CHRISTI 30. secundum Baronium 32.

TIBERII IMP. 17.

I.

Consules.

[1] AD num. 1. Coss. L. Cassius Longinus, & M. Vinicius, ut ostendit Card. Norisius in Epist. Consul. ubi docet eradendum fictitium Quartini cognomen, quod M. Vinicio in Fastis Baronii & recentiorum Scriptorum tribuitur.

Tacitus lib. 6. Annal. anno Urbis 786. Christi sc. XXXIII. ait, Tiberium Aug. eo anno L. Cassio Drusillam, M. Vinicio Juliam Germanico genitas conjunxisse, quos diversos esse a L. Cassio & M. Vinicio hoc anno Coss. perperam putavit Petavius in Animadvers. Epiph. ad Hæresim II. Pomponius D. De regulis Juris laudans C. Cassium Longinum, inquit: Hic Consul fuit cum Quartino. Ex quo Onuphrius hos Consules formavit, M. Vinicium Quartinum, & C. Cassium Longinum, Jurisconsultum. At apud Pomponium loco Quartino legendum Surdino, ut Card. Norisius demonstrat ex Inscriptione Gruteriana pag. 1087. in qua Consules ordinarii proponuntur L. Cassius Longinus & M. Vinicius; suffecti vero C. Cassius Longinus & L. Nevius Surdinus.

[1] Coss. L. Cassius Longinus & M. Vinicius. Lapis Nolanus apud Gruterum pag. MLXXVII. I. L. CASSIUS LONGINUS. M. VINICIUS COS. SUF. C. CASSIUS LONGINUS L. NAEVIUS SURDINUS. Sponius in Miscellan. pag. 34. L. CASSIO LONGINO. M. VENICIO COS. DEDIC. KAL. AUG. Paterculus Historiam suam M. Vinicio consuli inscripsit. Suetonius in vita Caji Cap. xxiv. meminit L. Cassi Longini, qui Drusillam in uxorem acceperat, M. Vinicius Agrippinam. In veterissimo catalogo Romanorum Pontificum, quem ex Trevirensi Bibliotheca habuit Pighius, in gestis S. Petri dicitur, Beatus Petrus sedisse a Consulatui Vinicii & Longini, usque Nerone & Vetere. Fasti Vindebonenses ac Prosperi Chronicon: Vinicio & Longino. Fasti Idatiani: Vinicio & Longino Cassio. Vide Norisium in Epistola consulari pag. 12. & in Epochis Syro-Maced. Dissert. III. cap. iv. pag. 153. editionis Florentinæ.

[2] Hæc imperii Tiberiani Tricennalia, quemadmodum Quinquennalia, Decennalia, & Vicennalia, ad examen revocata sunt a Josepho Maria Stampa Clerico regulari Congregationis Somasche in Continuatione Factorum post Caroli Sigonii Fastos. Ibi diligenti calculo idem Stampæ laterculum contexit, ex quo conficit, Tiberium nulla celebrasse Quinquennalia, & Decennalia ante Augusti mortem. Post Augusti obitum Tiberius celebrare coepit Quinquennalia sui Proconsularis imperii; quinquennium incidebat in annum xvi. æræ vulgaris. Anno Christi xxi. aliud quinquennium complebatur, ideo Decennalia Tiberius celebravit; atque ita anno xxvi. & xxxi. Quinquennalia porro Augusti imperii Tiberius celebravit A. D. XIX. Pagius alia a Tiberio Quinquennalia celebrata memorat A. D. xxiv. quum hoc anno secundum quinquennale Augustei imperii decurreret. Vide ejusdem Stampæ laterculum.